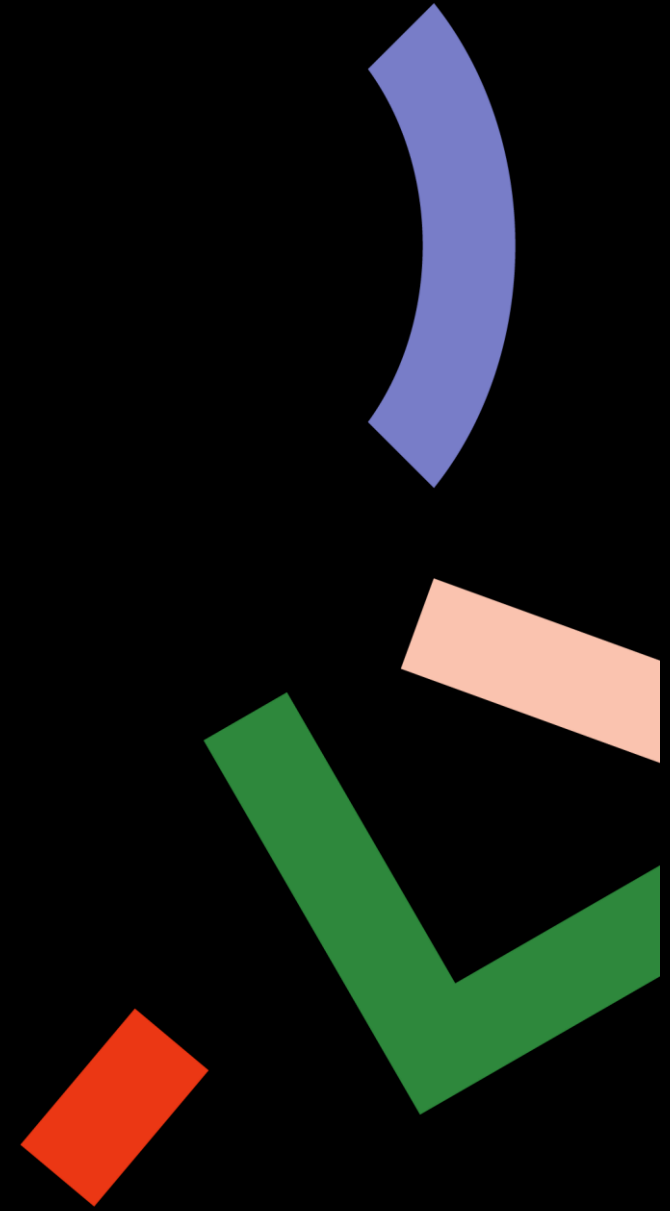

14 oktober 2026

Sociale klimaatmaatregelen met impact voor lokale klimaatplannen

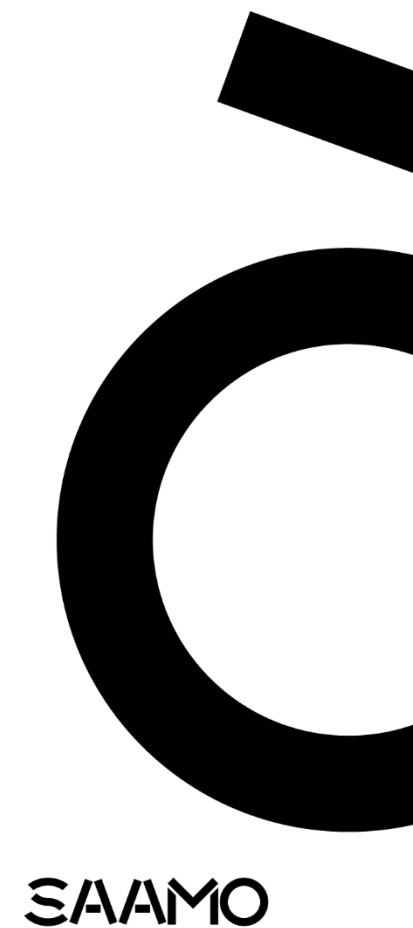
Inspiratiedag Energiearmoede

Gastspreekers

Wim De Geest – VVSG

Louisa Contipelli - VEKA

Introductie en op de agenda

- Energietransitie door een armoedebril
- Interactieve oefening
- Opsomming van maatregelen met meeste impact
- Hoe aan de slag in jouw gemeente
- Afsluiter

Waar je werkt en welke functie?

Welke vragen of verwachtingen voor deze sessie?

Staan er sociale maatregelen in jouw lokaal klimaatplan?

Energietransitie door een armoedebрил

Klimaatstem van MIA

Doel:

- Op zoek naar een beleidsvisie over energietransitie en armoede
- Door een armoedebрил
- Participatief project

Verenigingen waar armen het woord nemen (Kempen)

2021 - Resultaat

- Basisvisie, getuigenissen, instrumentenmix

De klimaattransitie is ingezet

- Klimaattransitie zal sociaal zijn of zal niet zijn
- Klimaattransitie moet rechtvaardig zijn
- Rechtvaardigheid = iedereen kan mee

LEAVE NO ONE BEHIND

Hoe?

Het wordt stil. Er komen voorstellen die de kern van armoede niet raken. Het is moeilijk om door een armoedebril te kijken als je er niet veel ervaring mee hebt.

Een kijk op armoede

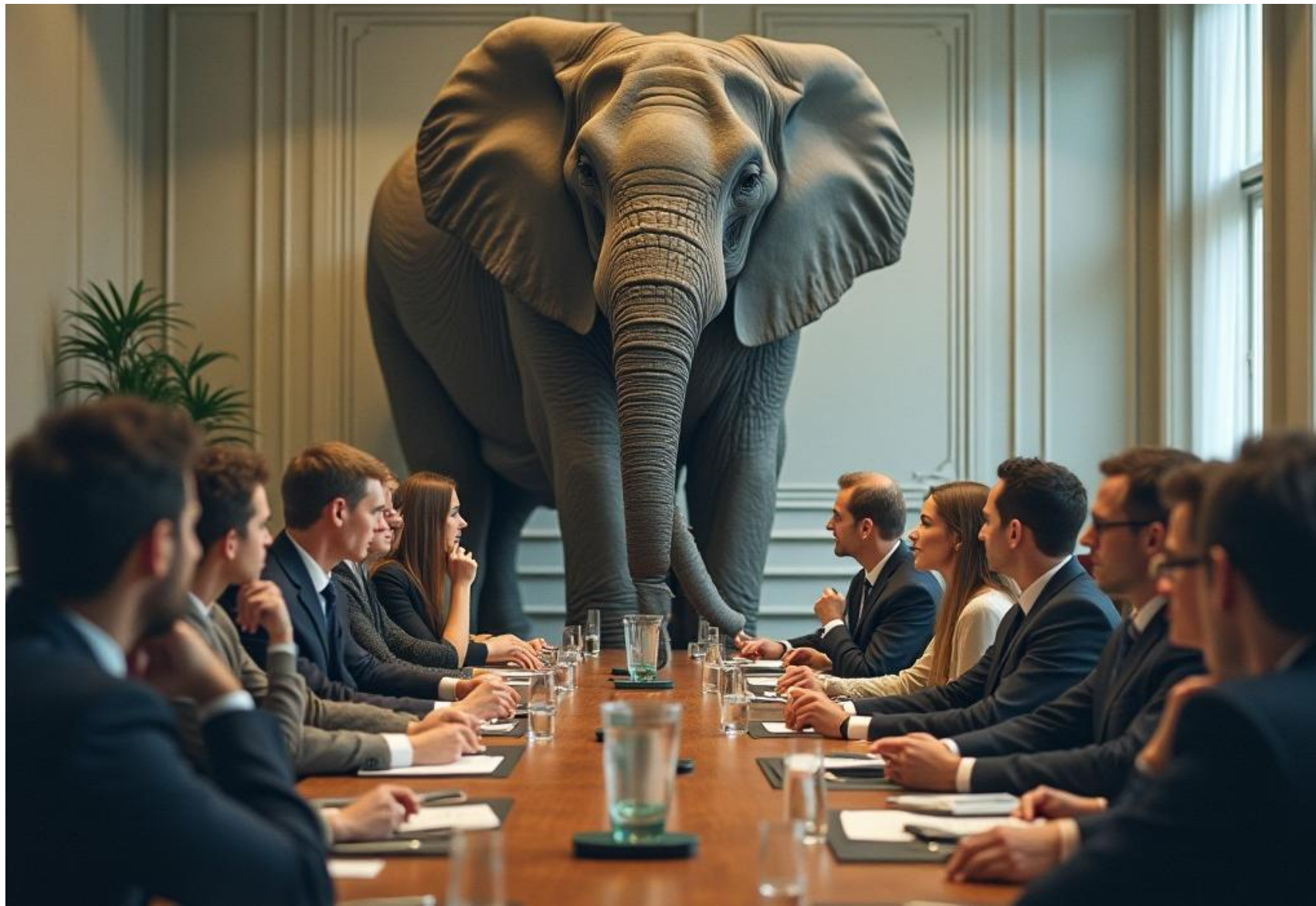
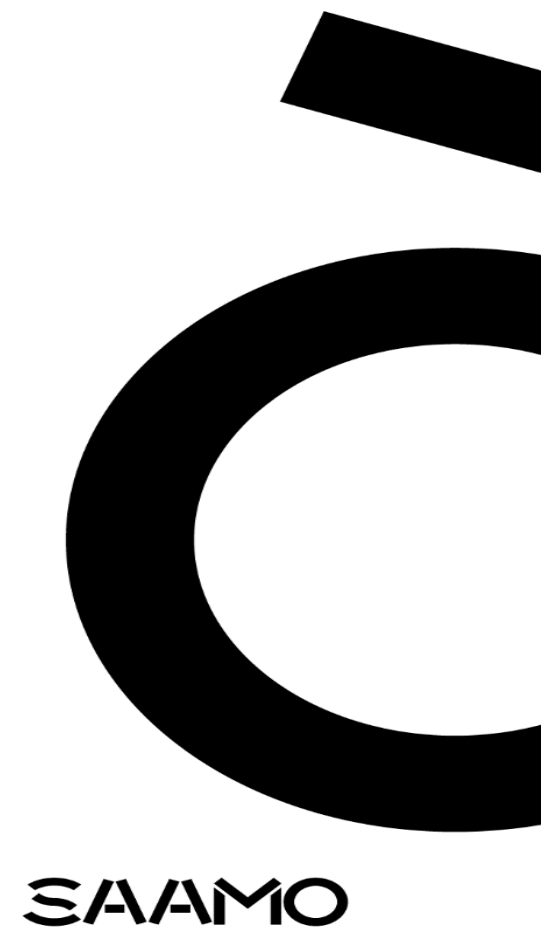

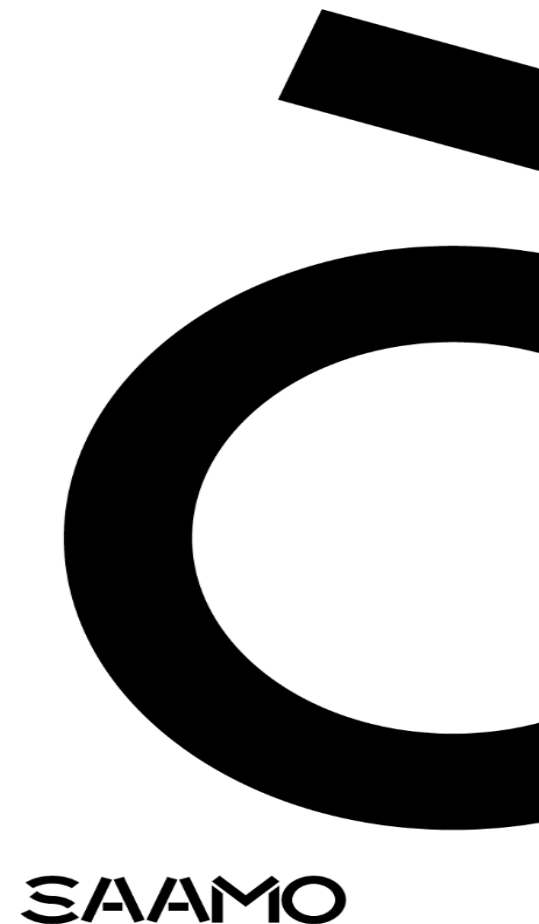
Foto: AI generated (Stable Diffusion)

Eerst even dit

Gezinnen die energietransitie niet op eigen houtje kunnen dragen

- Onder de armoedegrens: 7,2% in Vlaanderen
- Veel grotere groep is kwetsbaar
 - Gezinnen met lage inkomens (vb. leefloon)
 - Alleenstaanden
 - Eenoudergezinnen
 - Huurders (sociaal en privaat)
 - Ouderen
 - Mensen met gezondheidsproblemen
 - Jongeren
- Vrouwen zijn vaak oververtegenwoordigd
- Combinatie van factoren: eenoudergezin, private huurder, oude woning
- LAC-dossiers? Kloof tussen eigenaars en huurders?

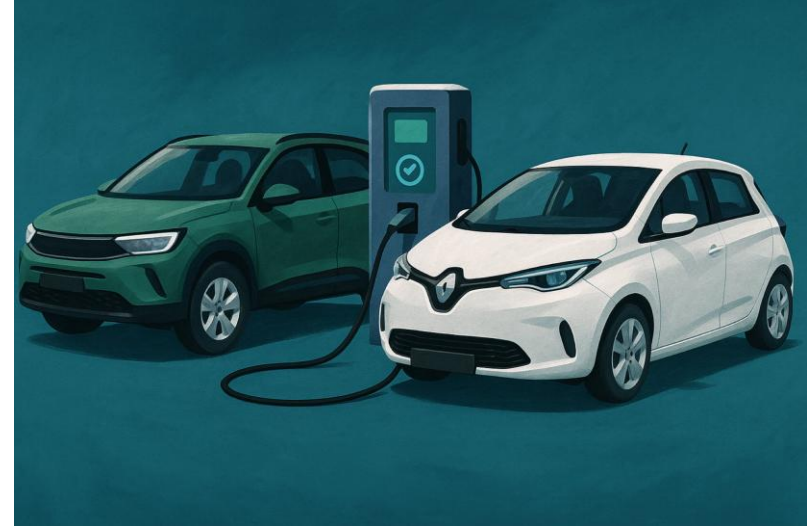
Eerst even dit

Mobiliteit

- Gebrek aan keuzevrijheid
 - Kan ik een elektrische fiets betalen?
 - Wat als ik met mijn auto niet meer naar een LEZ kan?
- Nood aan goed openbaar en individueel vervoer

Nood aan publieke groene ruimte

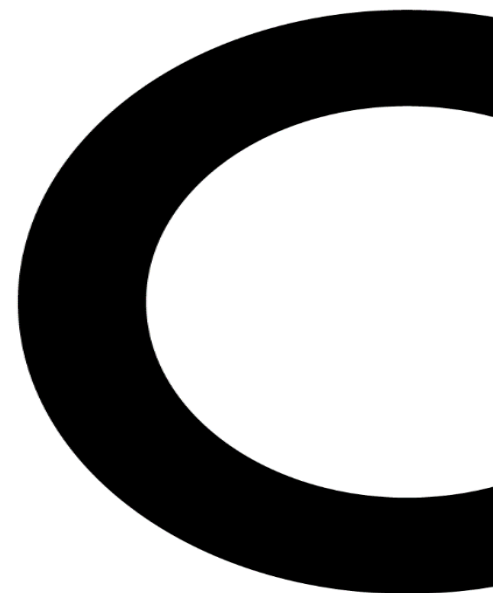
- Nood aan privé buitenruimte
- Nood aan publieke en groene rustplekken

En het gaat over dit

WIJ LEGGEN DE FOCUS OP WONEN

- Wonen is een basisrecht
- Wooncrisis
 - Uitdaging energietransitie komt bovenop de wooncrisis
- Goed wonen is meer dan een dak boven je hoofd
 - Nood aan rustig wonen
 - Woonzekerheid en toegankelijkheid
 - Luchtkwaliteit en invloed op je gezondheid
- Energiearmoede
 - Besteedbaar inkomen / energieschulden
 - Energetische woningkwaliteit
 - Koude in de winter
 - Extreme hitte in de zomer

SAAMO

De maatschappelijke winst van goed wonen

	Voorbeelden van maatschappelijke kost van slecht wonen	Voorbeelden van maatschappelijke winst van goed wonen
Fysieke gezondheid	Luchtwegenproblemen, astma, ...	Betere fysiek, minder dokters- en medicatiekosten
Mentale gezondheid	Stress, depressie, ...	Minder stress, beter in je vel
Financiële gezondheid	Onbetaalbare energiefacturen	Lagere energiefacturen
Sociale gezondheid	Sociaal isolement (bewoners nodigen minder mensen uit omwille van schaamte woonsituatie)	Meer kansen op stabiel sociaal netwerk
Maatschappelijke betrokkenheid	Verhoogt de moeilijkheden in het onderwijs en arbeid (vb. afwezigheid door ziekte)	Meer kansen in het onderwijs of op de arbeidsmarkt

De hamvraag

“Hoe krijgen we alle maatschappelijk kwetsbare gezinnen in veilige, betaalbare, energiezuinige en fossielvrije woningen?”

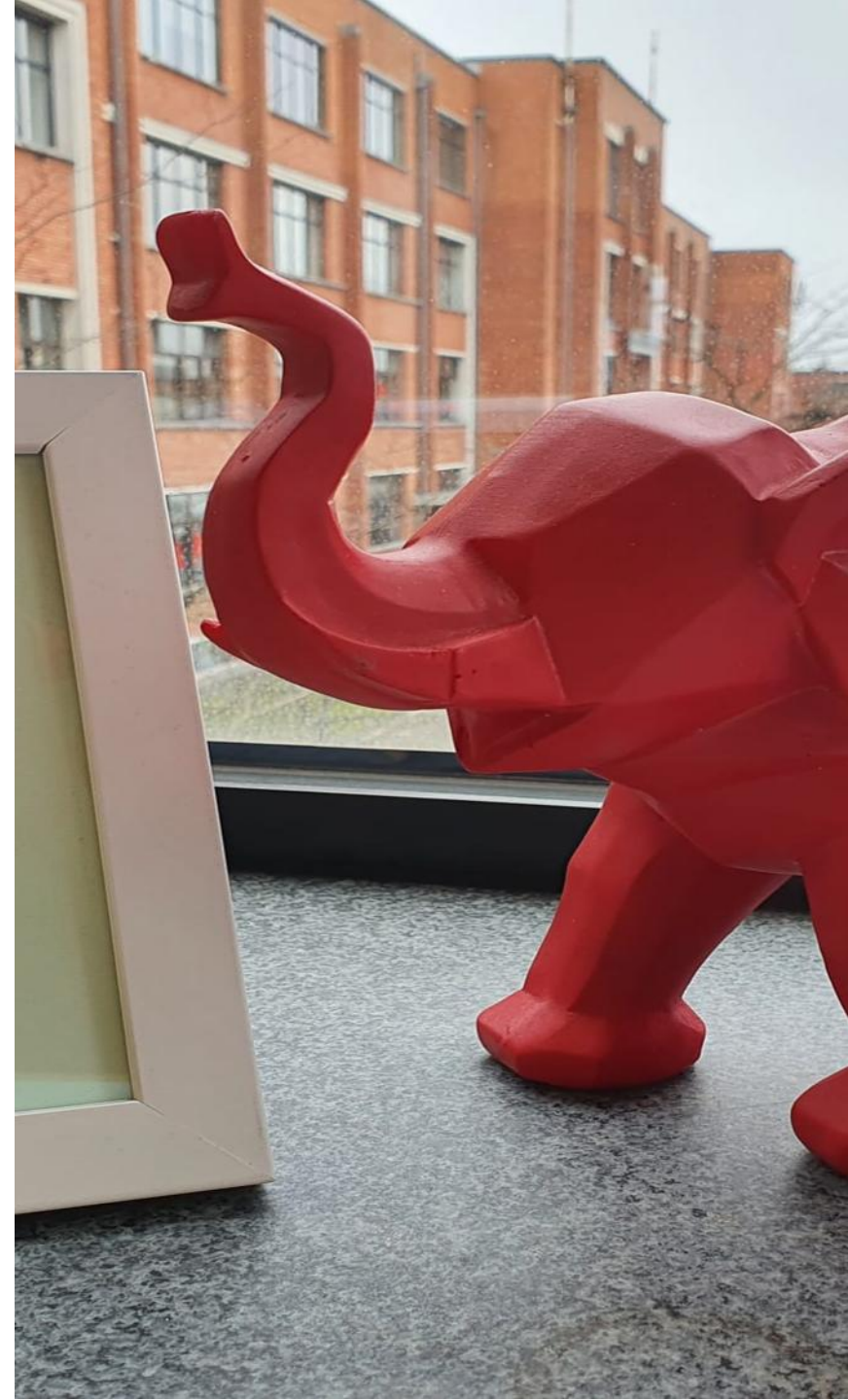

Investeren zal lonen

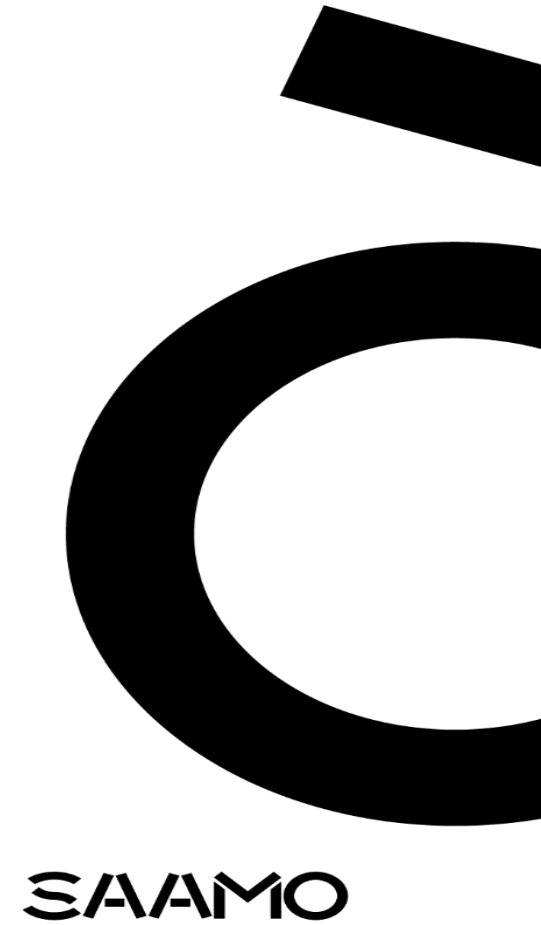
**Het geld zit niet bij
mensen in armoede**

Ga het daar niet zoeken

**We zullen creatiever
moeten zijn...**

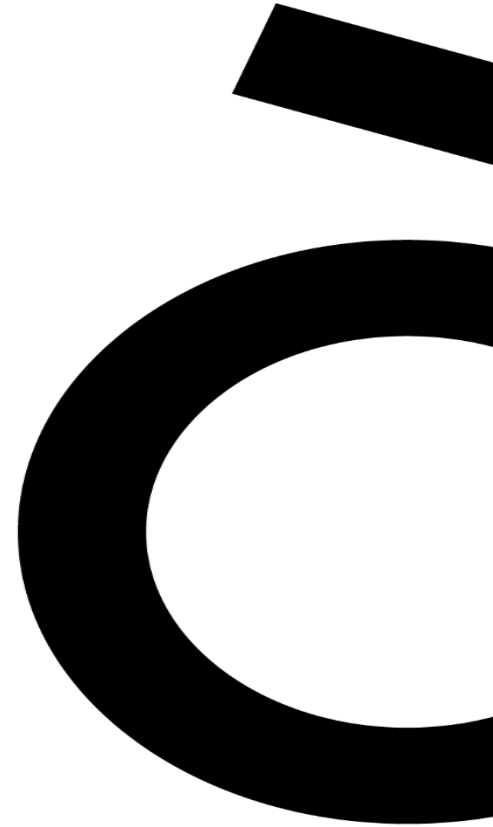
Sociale huurmarkt

Private huurmarkt

Foto: Rawpixel.com

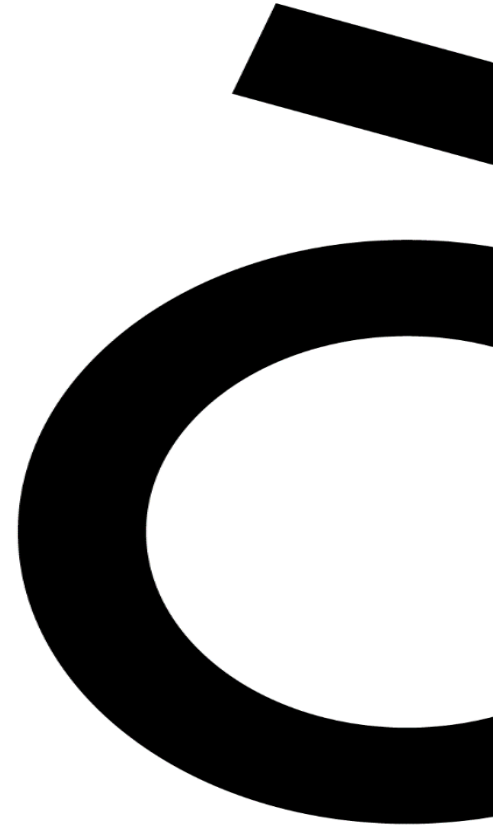

SAAMO

De eigendomsmarkt

Foto: Wirestock / Freepik

SAAMO

Interactieve oefening

Doel

- Maatregelen ordenen
- Impact en haalbaarheid
- Visualisatie

Maatregelen met het meeste impact voor mensen in armoede (1)

Sociale woning

- Als oerdegelijke armoedebestrijdingsmaatregel en meest efficiënte sociaal rechtvaardige klimaatmaatregel
- Voor wie? Zij die nooit op eigen houtje kunnen deelnemen aan de energietransitie
- Betaalbaarheid en energetische woningkwaliteit
- Keuze van de overheid
- Professionals en technische kennis
- BSO en ingehuurde woningen

Copyright © Ontwerpatelier Peter Jannes

Maatregelen met het meeste impact voor mensen in armoede (2)

Noodkoopfonds

- Voor wie? Arme eigenaars die niet op eigen houtje kunnen deelnemen aan de energietransitie
- Substantieel renovatiebudget en voorfinanciering
- Hooghangend fruit
- Kritische noot
 - Aantal dossiers
 - Wat als het renovatiebudget niet voldoende is
 - Nieuwe noodkopers door sociale leningen?

Maatregelen met het meeste impact voor mensen in armoede (3)

De private huurmarkt (ontzorging)

- Voor wie? Voor de huurders die afhankelijk zijn van de keuzes van de verhuurder
- Ontzorging voor de eigenaar
- Project van lange adem
- In pakket
 - Sociaal verhuren
 - Verplicht CA
 - Minimale energieprestatie
 - Stop indexering slecht EPC
 - Premie voor verhuurder (voorwaarden)

Maatregelen met het meeste impact voor mensen in armoede (4)

Klimaatadaptatie – netwerk van koelte- en warmteplekken

- Openbare plaatsen (binnen en buiten)
- Zijn nodig / Quick win
- Indirecte impact
- Kritische noot:
 - Wie goed woont, heeft het minder nodig
 - Mensen gaan terug naar huis om er te slapen (hitte / koude)

Vereniging van
Vlaamse Steden
en Gemeenten

Inspiratiedag SAAMO

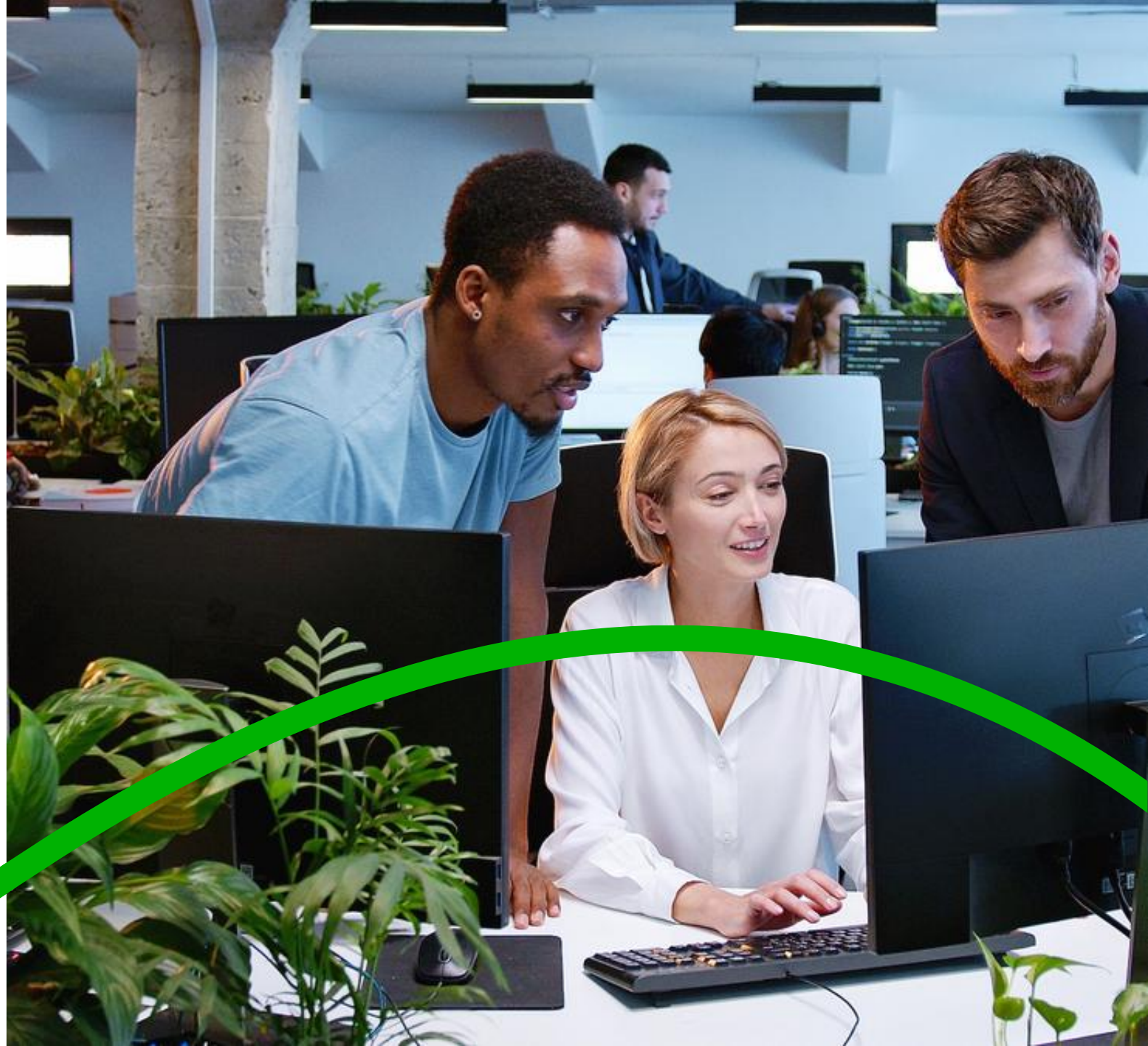
14 oktober 2026

Presentatie 14.10.2026

Hoe betrek ik andere diensten bij sociale klimaatmaatregelen ?

Wim De Geest
Projectmedewerker klimaat

VVSG

Tips

- Maak een plan.
- Durf op de deur kloppen.
- Smeer boterhammen met choco.

Tip 1: Maak een plan

Wat zou ik doen?

- Wat moet?
- Wat kan?
- Wat doet mijn meesterbrein?

Tip 2: Durf op de deur kloppen van:

- Algemeen directeur
- Financieel directeur
- Wie mij kan helpen

Tip 3: Smeer boterhammen met choco.

- Ga langs bij de diensten.
- Neem de tijd.
- Leg uit wat mijn plan is.

Het ABC van projectmanagement

- Weet waar je naartoe gaat
- Blijf voortdurend opvolgen en bijsturen
- Doe niet alles zelf en communiceer helder

- Handige app
- Word lid van een Europese leergemeenschap.
- Leer bij over klimaatbudget, governance en positieve energiewijken.

VVSG

Vereniging van
Vlaamse Steden
en Gemeenten

Wim De Geest | Netwerk Klimaat
Wim.degeest@vvsg.be
0485 560 977

Elie Claeys

Opbouwwerker

E elie.claeys@saamo.be

M +32 (0) 484 67 45 06

Leen Smets

Opbouwwerker

E leen.smets@saamo.be

M +32 (0) 472 39 27 87

SAAMO

www.saamo.be